

Németh Erzsébet

Vágyszirmok hervadnak

Vágyszirmok hervadnak...
észre sem veszed:
ellobbant pillanat után
nyújtod a kezed.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: 3.000,-Ft.
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu
kislant@interware.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Németh Erzsébet

Álmaim tükre

A hajnal piros ínyéből
kivillan falum vakító foga.
Mennydörgős, vad ifjúságomnak
ő volt ámuló otthona.

Zöld nyakkendőt kötött a mező,
mikor megkérte kezem...
Elkísérték halk szavú nyárfák,
s levett kalappal köszöntek nekem.
Fényből font szalagot hoztak hajamba,
csillagcsatot, reményszín ruhát,
templommá magasult vágyat,
zsoltárvégzűgást a lázas orgonán.

És ölelt a nyár!
Meztelen fürödtek a csillagok.
Az éj mélyvizű tavában
hullámok zenéje hallgatott.

Felhők fohásza feszült a tájra,
sápadt arcú virágot korbácsolt a Nap.
S az áldás nélküli égen
álmaim tükre kettéhasadt.

Kis LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Magyari Barna

Ballag hazám

világbögrénk idővel teli
sejtjeink a múlás figyeli
magány az ing ábránd a kabát
csöndem bennünk himbálja magát

a pillanatnak is szeme nőtt
testté formázok fényt levegőt
s vérérként a költészet szalad
a mindenség bimbói alatt

amit megéltem halhatatlan
itt hordok mindent önmagamban
tőlem magamig ballag hazám
Vésztlő Szeghalom Körösladány

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 500,- Ft.

2007/4. 62.szám Kis **LANT** az **INTERNETEN!** www.kislant.hu

Bíró László

Hervadt csokrok

becsuktak rajtam minden ablakot
a világtól elzárt ember vagyok
felborítva lelkem és az asztal
a káosz hol tépked hol vigasztal

hervadt csokrok vázája a semmi
csendéletnek elég is lesz ennyi
most azért írok hogy szét ne essek
összefognak lapok s írószerek

az igazság előttem meglebben
sok a szemét az élet teremben
sepregetni valamit találok
fogom a hangsúlyt és a lapátot

Táncol a fa

szívem és lelkem közt apró
jelek ábrándozás nyomok
rohannék a jó felé de
a mindenség csak vánszorog

bármit teszek bárhogy élek
a boldogság rám nem gondol
szegények közé soroltak
nehéz kiállni a sorból

riszálja magát a bokor
táncol a fa ez itt a tájshow
s nézi a műsort magával
viaskodó Bíró László

Üresség bujkál

lassan termelek valós álmot
ma az egész is csonkán tádog
üresség bujkál szöszben löszben
mintha az öröm félne tőlem

véletlenül vagy készakarva
meg-megsebez a múlás szarva
a hús kevés a szó temérdek
versből készítek ebédet

agyamban még színes a kárpit
de ez kevés tehetek bármit
leállt a sejt-jármű alattam
s az ember-sárban megragadtam

Kerttől kertig

a kertben zöld mozdony zakatolgat
fotószintézissel jár a holnap
itt tulipán ott orgona nyílhat
virágok tribünjén ül az illat

ez natúr valóság nem színdarab
az égen bárányfelhők játszanak
bordáim közt pár fénylő atom
a tavaszt szívemben hordozhatom

május van a városban süt a nap
lelkem rongyai gyorsan száradnak
s míg az életben járkálok le-föl
kihajt a jellem az ember-kertből

Magyari Barna

Gének tejútján

művihar ez magamtól magamig
vérér zsinórral szédülés rángat
s ahogy közléssé virul a téma
kék szótapéta borítja számat

ember-távcsóval gyakran kilesem
gének tejútján szívem a csillag
máskor mondatok parányi résén
agyam magából valamit kiad

kiszáradt édenmosó a szöveg
mindig ott a közel s itt a távol
röhejes ahogy a szorgos álom
fénypázsitban fűszálakat számol

apránként beköltözik a múlás
évek bújkálnak sejtben szövetben
ránckra ránckok erős hegesztés
nézni nem szabad hogyan öregszem

Félhomály-szvit

mintha a holdfény zongorázna
félhomály-szvit vetül a tájra
a házából fényvonal ragyog
hieroglifák az ablakok

nyakamon végig csöppen a csönd
mégis szépet érzek odafönt
agyamban kiskanál s méz ha van
szóteákkal kábítom magam

valahol bent a gén-kolesznál
a mámor mind jobban molesztál
de nem hull le ing gatyá zokni
a magányt is meg lehet szokni

kevés a közel sok a messze
cselezem magam egy az egybe'
s ahogy a vers kivet a partra
szárad bennem Magyari Barna

Agyam kisöccse

a virradat bevon bármit
táj-fotelen fény a kárpit
nyelvtan-égen madár szálldos
a végtelent viszi számhoz

ábrándból kel fel a beszéd
nőmtől kértem álmos-e még
ezernyi hév jut eszembe
futkos bennem mi lehetne

tükrömnél foglalt minden szék
fésülködik a mindenség
a tudat is hámját szórja
csönd-galléron eszme-korpa

s bár versem test nélkül írom
túl a kéziratpapíron
halandó emberré emészt
agyam kisöccse az egész

A rögeszme partra száll

vérből a rögeszme partra száll
itt kezdődik minden agyamnál
szó-falba érv-téglát falazok
s a csöndek azok mind ablakok

ösztoneim közt steril szeglet
hús-csipesszel fogom a rendet
fentebb a vers nagy sapkát hoz most
fejemre biggyeszi a kozmoszt

ágyamon pihen a kárhozat
nő helyett ölelek álmokat
bennem a szerelem álldogál
jobb helyen van a csók másoknál

nagy harc ez önmagamra rontok
éget a halánték a homlok
bárcsak lenne arra égi jel
hogyan jut az ember oda fel

Molnár Rita

Zarándoklás a cédrusokhoz

Ki írni nem tud...
Hánykódom csak
közhelyek tengerén,
míg partra nem vet
a józanész.

Hányan vagyunk
- te is, ő is -
alkonyi zarándokok,
kik álmukkal fonják körül
minden párás éjjel
a te új világra hívó
óriás cédrusod?
Isten, csupasz lelkek
tánca ez,
soha el nem hitt remények
színtere.
Mondd, ki vagy,
kinek fogom kezét
ebben az éji táncban,
ki az,
kinek mélyből tört hangja
fagyaszt forró lángra?

És száll a halk dal,
lábujjhegyek topognak
körbe a cédrus körül.
Ne láss, ne hallj,
hozzám ne érv,
mert elillanunk,
mint arcod vonala,
ha a pocsolóban
egy ijedt szűnyög
evickél...

Elszállunk mind.
Álom után
jön a hajnal.

A Nap, mint egy óriás
lakat kattant.
Isten,
fénytelen aranyaid
bennragadtak.

Utcát járom
lehajtott fejjel,
fátyolos tekintettel.
Bizsergek, élek.

Fényes nappal
vajon merre lellek
titeket, téged?

Érzem még ujjaid
az ujjam között,
hallom még hangod
valahol a hátam mögött.

Félelem? Nem félek,
hiába fájdalom,
feltör már lelkemből
az én új világom,
s most megvalósítom
az összes álmom.

Lévai Wimmer Mária

Falevél

fényciráda cirmosodik
a tócsa tetején
szirmosodik még a fényben
álmodó levél

báméskodik csudálódik
az égi tükörben
ráhajol a hajnali ég
mégis boldog itt lenn

Baráti Molnár Lóránt

A légió és Jézus Herceg

In memoriam Rejtő Jenő és Faludy
György

Ott ültek az Auróra Kávéházban nyitástól
zárásig, reggel 9-től este 10-ig. Reggelire
mindketten citromos teát kértek, egy kis
adag vajat, egy vékony pirítóst. Délben
mindegyikük ugyanazt rendelte ebédre:
két tojásból készült parasztrántottát,
vékonyra vágott sült kenyérszalonnával, s
egy zsemlet. Ebéd után mindketten egy
deci soproni kékfrankost ittak és egy
dupla feketekávé. Vacsorára minde-
gyikük egy-egy kemény tojást rendelt, egy
friss zsemelével és két-két deci tejjel.

Mindketten 26 évesek voltak. Az egyik a
kávéház legszélső, bal oldali asztalánál
ült, a másik vele átellenben, a legszélső,
jobb oldali asztalánál. Külsőleg mintha
kicsit hasonlítottak volna egymáshoz, de
a jobb oldalon ülő egyik nap világos
barna, másik nap grafit-szürke mellényes
öltönyben, fehér, keményített nyakú ing-
ben ült az öltönyeihez illő színű
nyakkendővel, s zakói alól kilátszott a
kaucsuk kézelő, az olcsó, ezüst mintázatú
inggombbal, amint írt. Rövidre vágott
sötét barna haja volt, középen gondosan
kettéválasztva. A kék öltönye bal oldali
szivarzsebében mindig élesre vasalt, s
gondosan háromszögformára hajtott
fehér díszszekendő volt.

A bal oldali ablaknál ülő hosszú
művészfrizurát hordott; ilyen volt a haja
2006. szeptember 1-ig, halála napjáig. A
hosszú hajú rendszeresen egyik nap
sötétszürke, másik nap kobaltkék bár-
sonyöltönyben volt. Nyakkendőt soha
nem hordott. Fehér, világosszürke,
halványkék, puha, széles gallérú ingeit
mindig kihajtotta bársonyzakói nyakára.

A szemben lévő Athenaeum Kiadó és
nyomda vállalattól időnként megjelent
egy kamasz fiú, a gondosan öltözött jobb
oldali asztalnál ülő íróhoz ment, pénzt
adott neki, s az író átnyújtotta a fiúnak a
"Láthatatlan légió" folytatását. A bársony
ruhás felfigyelt erre és arra gondolt, hogy
az elegánsan öltözött író a jobb oldali
asztalnál szegény ember lehet, mert a
folytatásokért kapott pénzből fizette ki a
reggelijét, ebédjét, vacsoráját, s ő, aki a
regényfolytatásokért kapott pénzből,
melyet a szemben lévő Athenaeum Kiadó
és nyomda küldött, azon tűnődött, hogy a
baloldali asztalnál ülő, kb. vele egyidős
csakis költő lehet, frizurája, bársony-
ruhája, az asztalán lévő kéziratok ren-
detlensége arra utalt. Mindkettőjüknek
többször megfordult a fejében, hogy a
fizetőpincér révén megismerkednek, de a
terv csak terv maradt, mert egyikük sem
ért rá a személyes ismerkedésre... A bal
oldali asztalnál ülő bársonyruhás egy-
szer megkérdezte a fizetőpincért, nem
tudja-e, ki ír egésznap a jobb oldali asz-
talnál? "Valami író" hangzott a válasz.
Aztán a jobb oldali asztalnál ülő elegáns
fiatalember is megkérdezte a főúrtól,
nem tudja-e a nevét a bal oldali asztalnál
ülő bársonyruhásnak, aki előtt össze-
vissza heverték a kéziratok, az ő asztalán
pedig precízen egymásra rakva voltak a
regényfolytatások. A főúr így válaszolt:
"Valami költő..."

Az Auróra Kávéház hátsó jobb oldali
asztalánál P. Howard, alias Rejtő Jenő
ült, aki 1905-ben Budapesten született,
és 1943-ban halt meg a Voronyezs mel-
letti munkatáborban. A kávéház bal
oldali, hátsó asztalánál Faludy György
költő, műfordító (1910-2006.) ült; ekkor
költötte át a nagy francia költő, Francios
Villon (1431-1463) "Kistestamentum" c.
versfűzérét; ezzel bevezette és

lehetőséget adott a magyar költészetben a remixnek, azaz az átköltésnek. Az Athenaeum Nyomda és Kiadó még 1936-ban egy karcsú, azurzöld borítójú kötet formájában, 1000 példányban kiadta a következő művet: Francois Villon Kistestamentuma Faludy György átköltésében. Rejtő Jenő humoros kalandregényei (Piszkos Fred, a kapitány; A láthatatlan légió; A tizenégy karátos autó; Az elátkozott part; Az ellopott cirkáló; A három testőr Afrikában) egymás után jelentek meg az Athenaeum Nyomda és Kiadó jóvoltából. Némely regényét P. Howard álneven írta. Két drámai, megrázó regényt is írt, melyet szintén az Athenaeum Nyomda és Kiadó adott ki, de már 5000 példányban. A szóban forgó két regény a "Menni vagy meghalni" és a "Csontbrigád", c. művében félelmetes írói erővel vetítette a magyar irodalomba a náciizmus előképét.

Immár mindketten klasszikusaink közé tartoznak és kötelességünk nekünk, hogy kései utódainknak, megőrizzük emléküket!

A Faludy György által átköltött Kistestamentum két, legdrámáibb verse "Az akasztottak balladája" és "A haláltánc-ballada". Az utóbbiból idéznék, hiszen az emberi létben alfától az omegáig, születéstől a halálig tart az út. Az idézet előtt tömören felvázolom a "Haláltánc" lényegét. A Halál, vagy a Kaszás egy herceghez megy el, aki hiába könyörög neki; útja a hájas püspökhöz vezet, s őt is viszi magával, akár a dúsgazdag kereskedőt, aki a szegények verejtékéből tett szert arany dukátjaira, innen egy ismert kurtizánhoz vezet útja, s nem hatnak reá annak könnyei. A mezőn már várja a szántóvető, szegény parasztember és így szól hozzá: "Kaszás

testvér, sovány a földem/ veled megyek, mert időm lejárt/ ha elviszel ODAÁTRA/ arra kérlek, szórd szét testem a földemen.../ ő rábólintott és vitte őt/ miként őszi szél lehullt leveleket/ mint sötétséget az örök fényt!"

Befejező strofa: "A földre térünk mindahányan/ az évek szállnak, mint a percek/ kiontott véred harmatával/ irlagmazz nekünk, Jézus Herceg!"

(Más irodalmakban az Auróra kávéház helyett a Japán kávéház van megjelölve. Athenaeum Kiadó helyett a Nova Kiadó szerepel. A versidézett szövege lényegesen eltér a Csodaszarvas nyomában c. könyv 770. oldalán közölt Faludy György: "A haláltánc-ballada" c. versétől). szerk.

T. Fiser Ildikó

Igaz szerelem

Egekig felér a lángoló tűz
Szikrái csillagokkal fénylenek
Olthatatlan vágy varázsos világa
Lelkünket betöltő végzetek

A tűz nem alszik míg tápláléka
Nap mint nap megterem
Apró ágak mindkettőnk kezéből
Örök parázsként őrizve meg

Egy rönk s a láng újra lobban
Lelkünk ismét egymásba szárnyaló
Szívünket melengető örök parázs
Együtt őrizve sosem hamvadó

Tisztelet és elfogadás az ág, a rönk
A szeretet az, mi minden nap ráteszi
Egymás szabadságát is vigyázva
Ezt egyikünk szíve sem feledí

(2006)

Kovács Éva

Elmúlás

már nem kérlelsz
dadogva vállamba bújva
hogy menjek veled világga
vagy legalább a szemközti

kocsmába összebújva egy
sör fölött. vakotás arcomba
nem nézel hogy miért is
szeretlek s ahogy elfogy

a lombokból a fény úgy
vonulok vissza a csend
mögé. e pár sor az
utolsó krónika.

Híd

hidat vertem
világok közé:
magamat.
közepén állok,
mögöttem
durva part,
látom a túlpart
végtelen özönét.

Éjjel

még ülök itt biztosan
egy darabig halkulok
lemezt váltok bírjam
hajnalig komiszkodom
erősen az íráson
szárnyak az idegek
remegnek a vágyaim
hogy utolérjenek

Szántó Ilona

Titokban

Őszi köd, vedd
fátylad alá a kedvest,
ha érkezik
ne lássa senki sem.

Vasút

Vasút a vánkosom
Vasút a versem
Vasút a vállam
Vasút a vérem
Vasút a világom
Vasút az életem
Vasút a halálom

Küldetésed

Letörölni jöttél
arcomról
arcomról a könnyet.
Mire letörölted
boldogtalan lettem.

Örökség

Hagyd örökül a földgolyót!
Hagyd örökül az életet!
Az utókor végrendelete ez:
Őrizd meg a várakat
s ne bántsd a házakat!
Folyó vizét ne piszkítsd be,
tenger kékjét ne vedd el!
Levegőt! Fényt! Energiát!
Göncölszekerre ne tégy rakétát!
Tékozló fiúk! Tékozló lányok:
Unokáitok jussát ne tékozzátok!

A rendőrök ezt másként értelmezték: a gyanúsított tagadott és ellenállt. Iratait kérték. Hogy Frank Einstein az egyetem kollégiumában lakhasson egy drága albérlet helyett, az egyetem azt íratta bele a személyi okmányai „foglalkozás” rovatába, hogy „nevelő tanár”, mert ezen a jogcímen már törvényesen is aludhat a kollégiumban. A papírokat vizsgálható rendőr egyszer csak csuklott egyet, elfordult és elhánnya magát. Frank a szagnyomokból ítélve szatmári szilvapálinkára, búzasörre és egy kis, rossz minőségű ginre gondolt, mely, mint utóíz uralta a szagorgonát, mint a füstíz egy márkás, tözegen érlelt, nemes skót whisky illatát. Innentől kezdve az elokadás inkább a kaszárnyák csuklógyakorlataira felhívóra emlékeztetett, s a reszkető kezek lassan elkezdtek megírni a feljelentést, melynek helyszíni bírsággal sem lehetett elejét venni, ha átgondoljuk az ügy társadalomra való veszélyességét. A nyelvfilozófia valószínűleg más iskoláiban kiképzett rendőrök a „nevelő tanár” kifejezést a feljelentés szövegében „szerelő tanárként” definiálták (ezután Frank még hosszasan tűnődött a jelentés jelentésén), de a bírósági ítélet végül azért büntette meg több ezer forintra, egyhavi fizetésének mértékére, mert” az előállított személy nem tudta okmányokkal igazolni magát.” Kétoldalú szabálysértés, gondolta Frank és folytatta munkáját az egyetemen, mint eddig. Komor felhők gyülekeztek azon a hajnalon, amikor egy reggel, még a mindennapi kocogás előtt, észrevette, hogy kocsiját ellopták. A kis bogárhátú Volkswagen nagyon a szívéhez nőtt, és most Frank ment feljelentést tenni. Az

idő közben múltott, néhány hónap és itt a zimankó, de sikeresen haladt előre, hogy diákjainak bebizonyíthassa, hogy a modern tudománynak égető szüksége van a világnézeti szintézisre.

A rendőr-főkapitányságtól érkezett első levél még csak tanúként idézte be a fiatal tanársegédet. A szokásos igazoltatási procedúra után Franknak meg kellett volna neveznie a tolvajt. A szigorú főhadnagy még azt is hozzátette, hogy ha ezt nem teszi, a nyomozást, bizonyítékok hiányában azonnal felfüggesztik. Az ominózus eset óta az egyetemre gyalog járó Franknak feltűnt, hogy a kétméteres, háromajtós szekrényre emlékeztető, tarkopasz, pénzbehajtással és csuklótöréssel foglalkozó szomszédja vezet mostanában kocsiját, még arra sem ügyelve, hogy a rendszámot kicserélje. Tétován megnevezte. Eljött a tél, s a kerületi rendőrkapitányság kiértékelte Frankot, hogy az első meghallgatás nem sikerült, mert a gyanúsított Tunéziában nyaralt. A második levelet már a következő év tavaszán kapta, amikor még el sem költöztek a golyák és az idő egy lábbal az előírt előtt haladt. A második tárgyalás kitűzött időpontjában a gyanúsított Dubai-ban nyaralt, majd átruccant Korzikára.

Frank élt a gyanúperrel. Megkérdezte, hogy mi történne, ha ő, a feljelentő hiányozna a tárgyalásról. Széles mosollyal közölte vele a nyomozást vezető rendőrtiszt, hogy akkor „természetesen előállítjuk.”

Bayer Béla

Szendergő

Akár egy Chagall-kép elkoszlott vászonán,
vérekes szemekkel üszkösül az alkony.
Páhog a csönd a zsíros ég madzagán,
kutyák marakodnak a nyáresti koncon.

Ezüsttel sajduló a kápolna kínja,
a kerengőn esendő imaszó bolyong.
Tékozló híveit harangszóval hívja
az ótemplom, mely éltes bársonyban borong.

A fellegvár halni kész kőelefántja
bölcsen magasodik a városka fölé,
intő mementó a Romana karéja,
míg légiós emlékek borzongnak belé.

Trikolor fonnyad a St. Michel homlokán,
noha csak a konyhaszag francia benne,
egy csatakép ásít a bárhelység falán,
nosztalgia csupán a császár keserve.

Gótbetűs felirat hirdet török ételt,
a Kebab ajtajából neonfény csorog,
a sikátor sötétjén véve elégtételt,
hol ácsingó csavargók gyomra korog.

Vackára szenderül unottan a lárma,
a sörgyár moraja is egyre halkul
szellő sziszeg, mint lelkek sóhajtása,
légivé lényegül a megfogant való.

Homburg / Saar, 2001

Lelkes Miklós

Gúnyos gyermekvers

- felnőtteknek -

Ez is szarka, az is szarka.
Egyik jobbra, másik balra.
Mindegy hol van: jobbra, balra, -
ha mindegyik tolvaj szarka!

Ez is hörcsög, az is hörcsög.
Pofájukon nincs gödöröcsök.
Kérded: mi e pofika-ok?
Telt pofájú pofátlanok!

Ez is majom, az is majom.
Zsebük van egy akaraton.
Jobbseb tele? Jöhet a bal!
Megtelt zseb még többet akar.

Ez is számár, az is számár,
ha jobbra áll, ha balra áll.
Jobb tán a jobb?! Bal tán a bal?!
Gondolkozni egy sem akar.

Németh Erzsébet

Vártad

Vártad, hogy vártad
feln tté növ életed...
Fölvázoltál az ég
- ha senki nem látta -
ezernyi képletet.
Lehet, hogy egyiket se
tudtad jól megoldani?!

Csillag Tamás

A leveleken még...

A leveleken még zölden táncol a nyár,
de az ágakban már a fázós ős ropog,
lánykák nevetését hordja a szél arra,
hol a városok hideg betonszíve dobog.

Tömbházak torkában tátong a csend,
fénytől fuldokolnak a rácsos ablakok,
a kóbor darázs hiába szimatol,
a benzingőz elnyomja a virágillatot.

És a gyárakban két mély sóhajtás között
a munkások kezén olajtól mocskos a vér,
míg a város zajló szíve fölött virágszedő
lánykák nevetését hordozza a langy esti szél.

És nincs, aki kihúzza

A híradót nézem, negatív reklám,
nem vagyok boldog, pesszimizmus hat rám,
az embereknek most jó szó kéne, nem verés...
Az élet Békésben vegetál, mindenkinek nehéz.
És beteg sem lehetsz, az orvos nem gyógyít ingyen,
de miből fizessen, kinek semmije sincsen,
csak néhány üres szava...

Mert gyengülnek az inak, kopnak a csontok is,
kinek nem telik ebédre, meglátod, lopnak is,
és, ha ezt olvasod, legbelül tudjad:
él még az eszme, csak pocsológyárokban kushad,
és nincs, aki kihúzza...

Kerekes Tamás

Dr. Frank Einstein kézre kerül

A matematikai logika harminckét éves tanársegéde épp a legfontosabb időszakban, a Kripkeféle lehetséges világok szemantikájának egyetemi előadásai alatt érezte az első nyilallást a bordái közt. Kollokviumaiban, melyekkel joggal szerzett népszerűséget elsősorban a vidéki csitrik között, éppen Russel logikai atomizmusával szakított, ami momentán azt jelentette számára, hogy megkeresse a nyelvhasználatnak azt a módját, ami kizárná az értelmetlen kérdéseket. Azt kérdezni, hogy „mi egy szó jelentése” ahhoz hasonlít, mintha megkérdeznék: „hogyan léphet egy sakkfigura”. Ehhez hasonlóan a szintaxis szabályai állapítják meg, hogy a szavak milyen kapcsolatba léphetnek egymással. A szó jelentése - idézte Nyíri Tamást - nem egy tárgy észbeli megragadását jelenti, hanem azt, hogy használni tudjuk megfelelő összefüggésben. A szó jelentése használatával azonos, de nem annak az összefüggésnek az értelmében, ahogy kijelentette George Friedrich Hegel, hogy a dolog, magával a dolog történetével azonos, noha mélységesen tisztelte Hegelben a francia forradalom megünneplésére májusfát ültető fiatal zsenit. Frank Einstein aznap este lázat érzett, fájdalmat köhögés közben, a hársfák alatt csinos barátnőjével meghűlt tanár alaposan megbetegedett. Néhány napig, mondta az orvos, tanításról szó sem lehet - jelentette ki, és becsukta ódivatú orvosi táskáját. Három

nap fekvés elég volt, hogy inhalálással, lázcsillapítókkal, modern köptető és köhögés elleni szerekkel sikeresen megküzdjenek a tüdőgyulladással, ám a lábadozás elhúzódott. Frank otthon mesefilmeket nézett, a hatvanas évek jazzfesztiváljainak kábulatában kardamómmaggal ízesített kávét szüröcsölt, és kísérletezett, hogy pótolhatja-e articsókával a spárgát. Gombafelfújta jól sikerült, és sikerrel pácolt mézzel és coca-colával vesét, amikor úgy érezte, már nem maradhat az egyre szűkebbnek vélt falak közt. Este elindult megkeresni a barátnőjét. A távolság nem volt nagy, az étvágytalanságtól, fekvéstől legyengült tudós léptei kezdetben bizonytalanok voltak, de mire az Éva közelében lévő felüljáróhoz ért, már magabiztosabban szaporázta. Az úton át lehetett menni gyalogosként is, ha nem volt forgalom, de fölé is terveztek egy gyalogosfeljárt, harminckét lépcsővel. A tüdőgyulladását maradéktalanul még ki nem hevert Frank, a rövidebb utat választotta. Alul akart átmenni. Ott két poszt, közeg, egyszóval hatósági személy várta. A számonkérés udvariasnak indult. A rendőrök azt kérdezték, hogy azért nem ment a lépcsőn Frank, mert beteg? Frank, aki gondolatban épp azzal a problémával viaskodott, hogy egy és ugyanazon hangalakot - mondjuk a „rész” szót-másképp használják a bútorszállító munkások, és másként az atomfizikusok. Frank, miközben arra gondolt, hogy az analitikus filozófia, a bécsi kör, joggal különbözteti meg a nyelv különböző rétegeit, igennel válaszolt. Beteg, tüdőgyulladása van, magyarázta készséggel és pedagógiai áhítattal a két rendőrnek.

Rudnai Gábor

Van Gogh

A szenvedés saruit majd leoldod.
Lehetsz-e boldog?

Lázár vagyok, mint a napraforgó, pályámat a nagy Naphoz kötöttem.
A törvény: örvény, UFÓ a gabonakörökben.

Kering, özönlik rám, a dögre a varjú.
Lázár vagyok, élve is múmia-arcú.

Hemingway lövése, ahogyan célt téveszt a vadász.
Ez gyávaság, vigyázz!

Napút, Nakonxipán? Meghallani elég lesz fél fül.
Napórán ecset, várom sugarát - szólíthat szája nélkül.

"Csak később kezdődik..."

Csávás Lajos költő emlékére

Napra vágysz vagy felhők vadlúd-csapatába?
Utolsó szárnycsapással búcsúzik az ég.
Nem élhetted a lombok életét,
csak a gyökerekéit.

Bányai Tamás

Amikor rossz idők járnak

Egy papírbálán ültünk a nyomda udvarán, Harry meg én, és cigarettáz-tunk, mit sem törődve a dohányzást tiltó táblákkal. Harry csukott teherautójából bömbölt a zene, ütemére lóbáltuk a lábunkat, tétlenül élveztük a délutáni napsütést. Szép, tavaszias nap volt, hosszú idő óta először valóban meleg. A nyomda területét mindenki elhagyta már, hetek óta csökkentett műszakban dolgozott az, akit eddig még nem bocsátottak el.

Ez volt a mi nagy bajunk. Nem elég, hogy régen megszűntek a túlórák, még a rendes műszakból is lefaragtak jócskán. Csúnya érvágás volt ez mind a ket-tőnknek. Vagy három éve túlóráztunk megszakítás nélkül, nem mondom, hogy mindig szívesen, sokszor lett volna ked-vünk inkább sügérre halászni, de dolgoz-tunk keményen, napi tizenkét-tizennégy órát, szombaton is nyolcat, s persze ke-restünk is szépen. Megszoktuk a jó fizetést. Harry két új kocsit is vett az elmúlt évben, magának a csukott teherautóját, feleségének meg egy Ford Mustangot. Én meg a motorcsónakot vettem, amivel halászni jártunk szabad vasárnapokon. Hú, de nagyon szerettem! Talán azért, mert még odahaza, a Dunaparton mindig egy jó csónakról álmodoztam. Harry ugyancsak irigyelt érte. Mondogatta is folyton: rövidesen ilyet vesz majd ő is, csak erősebb motorral. A gyomra sosem volt képes bevenni, ha valaki jobb vagy gyorsabb volt nála. A Mustangot is azért vette, hogy ő száguldozhasson vele, felesége csak munkába-

járáshoz használta.

Egyikőnk sem mondta ki, de most is, a papírbálakon üldögélve, az járt a fejünkben, miből fogjuk kifizetni a következő részleteket. Mi az, hogy a következő? Egy-két részlettel már így is el voltunk maradva. Sokáig reménykedtünk, nincs semmi baj, ez az egész csak átmeneti állapot, de épp az előző nap mondta az öreg Dan, hogy ne számítsunk javulásra, rosszul megy most a cégnek, de lehet, hogy az egész ország-nak is, mert a nyomda két ügynöke hiába járja lóhalálában az államokat, mindig megrendelés nélkül, üres kézzel térnek vissza. Az öreg Dan meg csak ismeri a dörgést, húsz éve van a cégnél, szinte alapítótagnak számít, ha valaki, hát ő pontosan tudja, mi várható.

Kezdtém unni a tétlen ücsörgést, aztán meg szomjas is lettem.

- Ihatnánk egy sört - mondtam, de Harry csak lemondóan legyintett. Kihalászta indiánfejes kabala ötcentesét a zsebéből, odadugta az orrom alá, ebből rögtön megértettem, egy vasa sincs. Az én zsebemben sem csörgött több ötven centnél, vajmi kevés két doboz sörre.

Aztán Harry vigyorogni kezdett, vastag szája fülig szaladt, s közben pislogott, mint mindig, amikor valami világrengető ötlete támadt.

- Van pénz, csak le kell hajolni érte - mondta sokat sejtetően, és én isten bizony majdnem leköptem, úgy felingerelt.

- Nézz csak körül! Itt a rengeteg papírbála. Mit gondolsz mit csinálnak ezekkel? Na kitaláld, te tyúkeszű magyar?

- Eladják a papírgyárnak.

- Csak van eszed. Így talán arra is rájössz, hogy ezt mi is megtehetjük. Egy-

egy bála legalább ötven dollár.

Rögtön megértettem, és - isten bocsássa meg - nem arra gondoltam, hogy lopás ez, kirúghatnak érte, ha rajtakapnak, hanem arra, hogyan szállítsuk el ezeket a dög-nagy papírhalmazokat. De Harrynek már kész terve volt.

- Nézd meg a két szerelőt, hol és mit ügyködnek. Nem kellett biztatnia. A két szerelő az épület másik végében bütykölte a négyszínyomású offszet-gépet, csak a lábuk látszott ki a hengerek mögül. Mire visszaértem, Harry már fel is kapott egy bálát a villástargoncával.

Az első bálával volt egy kis bajunk, az istennek sem akart beférni Harry teherautójába. Nagy nehezen csak bepréseltük, a második már könnyebben ment. Közben összetörtük Harry egyik féltett hangszóróját, amit hátul tartott. A csodálkozástól leesett az állam, máskor ilyen esetben már elszabadult volna a pokol, Harry dühöng, szitkozódik, de most csak annyit mondott:

- Sebaj. Majd veszünk egy újat.

Még a jókedvünk is visszatért. Útközben integettünk a lányoknak, füttyörésztünk, mintha a tóra tartanánk éppen gondtalanul horgászni. Hát persze! Hamarosan megint lesz pénzünk, feltölthetjük a hűtődobozt is sörrel.

A papírgyár kapujában öreg portás igazított útba. Nem volt beszédes, csak egy karmozdulattal mutatta, merre menjünk. A hulladéktelep bejáratánál mérlegre álltunk a teherautóval, egy vörösnyakú hegyilakó lemérte a súlyát, felírta, aztán intett, hogy mehetünk ledobni a bálákat. Ez sem volt beszédesebb a portásnál, egy szóval sem mondta, hova rakodjunk le.

- Jól csinálják - mondta Harry, - legközelebb még néhány súlyos

kődarabot is hozunk magunkkal, hadd fizessenek azért is, ha már a kutya sem ellenőriz itt semmit.

Néhány percig csalinkáztunk a papírhegyek között, végül a kerítés mellett találtunk egy üres helyet. Harry feltornázta magát a platóra, tolta kifelé a bálát, én meg húztam. Rohadt nehéz volt. Hiányzott a villástargonca. Körülnéztem, akad-e segítség a közelben, de teremtett lelket sem láttam az egész telepen. Az okos Harrynek megint igaza volt. Lazán kezelik itt a dolgokat. A kocsit sem vizsgálják át, a telepen sem őrködik senki, így még a kövektől is simán megszabadulhatunk legközelebb, csak bírja majd a teherautó.

Nagy kinkeservesen legörgettük a két bálát, elégedetten dörszöltük kezeinket, amikor végeztünk.

- Hát ez megvolna! - rikkantott Harry. - Most aztán gyerünk a pénzért!

Visszahajtottunk a mérleghez. A vörösnyakú ismét lemérte a kocsit. Pontosan nyolcszáznegyvenhárom font volt a különbség. Szép súly, szép összeg. Mivel én ültem az épület felől, én nyújtottam a karom a pénztáblák felé. A vörösnyakú számolgatott, aztán a markomba nyomott két egydollárost meg ötvennégy centet.

Érted ember? Két dollár ötvennégy centet! Mutattam Harrynek, aki menten elsápadt, aztán meg elvörösödött, bivaly nyakán csak úgy duzzadtak az erek. Kiugrott a kocsiból és berontott az épületbe. A vörösnyakú már becsukta a pénztáblákat, így nem hallhattam, mit beszélnek, csak azt láttam, hogy Harry ágál, hadonászik vadul, épp hogy fel nem dönti a vörösnyakút íróasztalával együtt. Még mindig dühöngve jött ki az épületből,

Zaicsek Balázs

Információs összefüggés

Mint informatikust, sokszor és sokan keresnek meg, abban bízva, hogy fél mondatban összefoglalom nekik e tudomány lényegét, amitől ők aztán heted-hét országra szóló szakemberekké lesznek. Ám ez nem ilyen egyszerű. Ez tényleg egy tudományág. Ezt tanulni kell a szakemberséghez. Ezzel csak elboldogulni lehet komoly erőfeszítés nélkül, de megérteni, tudni, átlátni nem.

Az egész állapot legszörnyűbb része, hogy szüleim is effélében bíznak, és a sok kudarc ellenére sem adják fel. Én kezdek lassan belefáradni. Például nagyon nehezen tudják elképzelni, hogy az Internet, az amiért ők havonta rengeteg pénzt kiadnak, jószerével nem is létezik, csak egy fogalom.

Hosszú idő után hazamentem Pestről, és fáradtan, csapzottan vacsoráztam a tévé előtt, amiben édesanyám épp a kedvenc vetélkedőjét figyelte. A végén Vágó István elmondta a szokásos szöveget:

- "... vagy játsszanak velünk a honlapunkon: www.rtlklub.hu/legyenonismillimos címen. ..."

Ahogy ebben a pillanatban édesanyám feje megmozdult, már tudtam, hogy kérdezni fog, és amilyen elgyötört voltam, már azt is éreztem, hogy igyekszem majd legfeljebb két szóban elintézni a választ.

- Szerinted fönt van ez a mi internetünkön is?

- Fönt. - vágtam oda azonnal.

- Honnan tudod, meg se nézted!?

- A mi tévénkben mondták.

Az intenzíven

A főszerkesztő még mindig emlékezett minden pillanatra, apró mozzanatra, ami csak megesett. A mai napra halálpon-tosan és jól emlékezett. A szeme furcsa, réveteg módon bámult a sötétbe, ahogy újra- és újraélte az aznapi eseményeket. Közben mellette az egyik gép unott ritmusban pityegett, arra gondolta, az a pulzusa, az ő szíve lehet, de akkor miért ilyen lusta és állandó?

Eszébe villant, ahogy megállt a szerkesztőségben a lét, röptében a légy, az óra mutatója, az utcai rikkancs hangja, a folyosó szélharangja, és minden, ami haladni szokott, most állt és várakozott. Akkor kapta őt el a görcs, a furcsa fájdalom, ami a gyomrából indult ki, rázta az egész testét, és összepréselte a tüdejét; akkor görnyedt kétrét; és akkor nem hitt a fülének.

Előtte hívatta be az egyik riportert, hogy az arcába vágja a munkáját. A fiatal férfi leült, és várt.

- Mi ez? - horkant fel mérgesen. - "Valami komoly baj van a világgal. Talán jön a világvége? X. Y. politikusunk, amikor kilépett a parlamentből azt mondta, hogy esik." - olvasta fel - Ez nem hír! Egyáltalán, mi az, hogy "valami"? Mi az hogy "talán", hogy sülyedhetett ide? És hogy lehetett azt írni konkrét név helyett, hogy "X. Y."?

- Nem mertem leírni.

- De miért nem?

- Félek a következményektől...

- Milyen következményektől? Csak annyit állít: "azt mondta, esik".

- De hát tényleg esett! - és jött a görcs.

Kovács István József

Sámán kerengő

Peregnek a dobok,
az ősi tűz lobog.
Fehér szakállú vén
sámán imát mormog.

Az éjfélete mén,
s fehér szűzi kanca
nyerít, ágaskodik,
áldozatjel rajta.

Fekete üszökkel
kanca homlokára
rovásjelet írnak,
most léssen halála.

A fekete ménnek
piros vére csorran
a tűz parazsára,
kék láng csap fel onnan.

Füstben és a lángban
jövőt lát a sámán,
fehér ló beléből
jövendölést mondván.

Felzeng ősi ének,
fohásza az égnek,
s máglyatűz lobban,
sámán dobja dobban.

Tűz körül táncot jár
hadi nép és sámán.
Szél kerget egy felhőt,
a sámán kerengőt.

Mire a Nap felkél,
fegyverben a hadnép.
Indulnak csatára,
életre - halálra.

Peregnek a dobok,
a harcikürt harsan,
paripák nyerítnek,
a hun sereg harcban.

Mire a véres Nap
az égről lehullik,
csatát nyer a sereg,
máglyákkal áldozik.

Halottak vérével,
hősök harmatával,
szent tüzeket éleszt
sámán imájával.

A Hadaknak Ura
lenéz a máglyákra,
a tűzben porladó
hősöknek hamvára.

Felszállnak lelkeik
a Tejútra végig,
égi seregeik
az élőket védik.

Peregnek a dobok,
az ősi tűz lobog,
kereng a vén sámán,
s szája imát mormog.

Kecskemét, 1995.

berugott a kocsiba, és úgy taposott a gázpedálra, mint aki soha többet nem akar megállni.

- Harminc centet fizetnek száz fontért - morogta. - Ha valami, hát ez aztán rablás. Talán, hogy lehiggadjon, vagy a gondolatomat olvasta, megállt egy kocsmá előtt. Odabent majdnem hideg volt, az a bolond kocsmáros már járatta a légkondicionálót. Kora délután lévén, a szerencsésebbje még javában dolgozott, a kocsmároson kívül senki nem tartózkodott a helyiségben. Újságot olvasott, és nem úgy nézett ki, mint aki lelkesedik a jöttünkért. A kért sört is úgy rakta elének, mintha isten tudja milyen áldozatot hozott volna értünk.

Mire Harry végzett az első pohár sörrel, jókedve is visszatért valamelyest.

- Sebaj kispajtás - mondta, - tudod, mi jutott eszembe? Ott vannak a horganylemezek, hidd el, hogy azért már szépen fizetnek. Azért már igen! Nem vicc. Saját szememmel láttam egyszer a nyugtát. Jóval több mint ezer dollárt kapott a nyomda az egyik szállítmányért. Vigyük csak el a tizedét, senkinek nem fog hiányozni, és azért már szép pénz üti a markunkat. Nekem elhíheted.

Ráhagytam. Megszállt megint az a cudar hangulat, ami a papírbálán ücsörögve kerített hatalmába. Az isten tudja, mit hoz a jövő, bizakodásra semmi okom, és egyre nagyobb a valószínűsége, hogy szeretett csónakom hamarosan elúszik. Éspedig nélkülem. Nem is maradt más reményem, csak az okos Harry.

Megittunk még két-két sört, aztán kértük a számlát. A kocsmáros szótlan mogorván odarakta elének. A végösszeg három dollár tizenkét centre rúgott.

Előhalásztam a bálakért kapott pénzt, meg amit még össze tudtam kotorni a zsebemből. Négy cent még így is hiányzott. Nem volt mit tenni, Harry kénytelen volt megválni kabala ötcentesétől. Lógatta is rögtön az orrát.

- Azt hiszem ezek után sokáig fog üldözni a balszerencse - jegyezte meg, tőle sosem hallott siránkozó hangon az ajtóban.

Engem meg elfogott egy kinkeserves röhögés, az istennek sem tudtam másra gondolni, mint hogy mit kezd majd a mogorva kocsmáros egy cent borralalóval. Harry hiába nézett rám rosszálló tekintetével, nem magyarázkodtam, nem mondtam neki, hogy mások sem szerencsésebbek nálunk. Főleg, ha velünk van dolguk.

Sárközy Vendel Gergely

Badacsony

Magas a hegy, miként egy korona, áll,
lombok zöldje víztükrön tündököl,
amit fodrokra csalogat a sugár,
- érlel n átlövell a fürtökön.

Pár levelet sz zizegtet a földön,
puhulnak a fürtök szemei már,
világosodó lombozata még zöld,
de a tavalyi must zamata láng.

Hegyi lejt n sorakoznak teraszok,
sz l skerteket alkotnak a sorok,
vízöv díszíti ívesen a partot.

Vízfényben fürödnek a levelek,
hegyr l le - forrás - pajkosan siet,
a természet örök vízcsapja ez.

Pákozdi Gabriella

Kanizsai mozaik

Ünnep.

Itthon vagyok.
Rám kacsintnak
az üvegablakok.
A téren, a földpadon,
a vén víztorony,
bóbitás hajából rég
kikopott már a barna festék;
de szoknyáján ülve,
mint hajdanán,
csacsogó verébhad
várja az estét.

Színek és illatok -
sok minden változott:
az iskolám nem kék;
s a számokat házak
mezén fakóra mosták
könnyes tegnapok;
új könyvtár is nyílt:
pompás gyöngvirág
templom terén,
kelyheiben titok-fürkészőn
száz kaptárlakó
duruzsmál.

S az utcán
idegen szemek
mosolyát rebbenti
felém kósza szél -
Ismernek talán? Vagy
e mosolyhoz elég, hogy
itt járok és kelek?

...

Nem vagy enyém már -
hűtlen lettem,

elcsábított a fények
asszonya;
de hajlataid járva,
régi szerelmünk
pírja égeti arcom,
drága Kanizsa.

Németh Dezső

alázat neked

arcomba fogadlak
méltó legyek
e szent-egész-
akaráshoz

szemeid között
fakadó
tekinteted
őrzéséhez holtig
szegődő
pásztorod
legyek -

arcomba fogadlak
imákat vallató
gyötrelmeim
pogánnyá
emelt
oltára előtt

Pók az ember,
reményt szövő.
Ez a világ!
Ez a jövő!

Sárközi Árpád

Párnának adom

Meggyaláznak, megaláznak
seregnyi gondjaink!
Átkaink utcakövei
a némaság dohos faláról
hullnak
alá!

Kis Bajtársam!
Kitörünk még a gyűrű szorításából,
hiszen nem csak a csókra, az ölelésre,
a harcra is kimondtuk az IGEN-t.
Most párnának adom szívem,
a fejed
alá.

Álmodj dús déligyümölcsökkel.
Gyermekeinknek is bőven jusson belőle,
s feledjük együtt a hétköznapok
immáron
kötelező
bánatát!

Kondor Jenő

Kullog mögöttünk

Még megtartasz Uram
por porod tapossa
ereid szakítva
hiába vágyom vissza

Te odafenn
s én ideleln
Kiszámítottad:
dobszó-göröngyökkel
hull a kegyelem

Bókol-e néked bodza
fűszál hajlik-e feléd
- esővel sírnál -
Más kezébe ontja
szakállas fellegét

Hajítja kalapját
utánad a szél
a vén szőlőpásztor
Az ember csak fél
csillag-filléretet
nem kunyerál
nem remél

Mögöttünk kullog
egy őszi levél

Németh Erzsébet

Pók az ember

Fény előttem,
fény mögöttem,
ki tudja, hogy
honnan jöttem?

Száll az éj,
Szól az éj,
az emlék kútja
nagyon mély.

Nap aranya,
Hold ezüstje,
Sánta kis ház
lila füstje.

Száll az éj,
Szól az éj,
az emlék kútja
nagyon mély.

Csorba tányér,
kerek álom,
Isten sípja
sír a tájon.

Száll az éj,
Szól az éj,
az emlék kútja
nagyon mély.

Erdők fái,
mezők füve,
szárnyas csikó
égi tüze.

Száll az éj,
Szól az éj,
az emlék kútja

nagyon mély.

Láng-szerelem,
alvadt vágvak,
hulló madár
letört szárnya.

Száll az éj,
Szól az éj,
a jelen kútja
nagyon mély.

Harangzúgás,
ájult ének,
zokognak az
elítéltek.

Száll az éj,
Szól az éj,
a jelen kútja
nagyon mély.

Fehér árnyék,
véres törvény,
világokat
nyel az örvény.

Száll az éj,
Szól az éj,
a jelen kútja
nagyon mély.

Mi a világ?
Mi a jövő?
Pók az ember,
reményt szövő.

Száll az éj,
Szól az éj,
a jövő kútja
nagyon mély.

Sárközi Ildikó

Hirtelen felismerés

Bi, bi, bi... Éva felkelt és letette a telefonkagylót. Egy pillanatra úgy maradt és körülnézett. A füle újra hallani kezdett. Valahol víz folyt. Csodálkozva magán, hogy a csapot úgy hagyta, elindult a fürdőszobába. Automatikusán elzárta a vizet és felemelte a fogkefét a mosdó széléről, melyen már ott éktelenkedett a fogpaszta. Fogat akart mosni, csak a telefoncsörgés megzavarta. Kiöblítette a száját, megtörölte az arcát a földről felvett törölközővel. Mélyen beleszippanzott. Még érezhető volt férje arcszészének illata. Lassan elemelte arcától és elmosolyodott. Szerette ezt az illatot. Megnyugtatta akárhányszor megérezte. Becsukta a fürdőszobatükröt. Megfésülködött, aztán kicsit megrázta a fejét, beletúrt a hajába, "így szereti" - gondolta. Aztán bement a konyhába. Az asztalon ott gőzölgött egy csésze kávé. Mellette egy sárga cetli: "Szeretlek". Éva felemelte a csészét. Kicsit beleszagolt, majd mellkasához emelte, és egy pillanatilag így maradt. A sárga cetlit a többi papírhoz ragasztotta a falon. A közös képek és az intim üzenetek mellé.

Férje már rég elindult dolgozni. Korán indul. Éva akkor még aludni szokott, de tudta, hogy a férje gondoskodni fog a kávéjáról. És biztos így is lesz míg világ a világ, míg a "halál el nem választ" - gondolta Éva, aki immár vagy öt éve mondta ki ezeket a szavakat, az első reggeli kávé után.

Egy kiállítás megnyitóján találkoztak. Éva ügyetlenül a ruháját igazgatta magán az ajtóban. Egy barátnőjétől kapta köl-

csön. Korábban nem viselt ilyesmit, de az alkalomhoz kellett. Jól állt neki. Évának tulajdonképpen minden jól állt. Gömbölyödő vállain, lengén lelógva, kis formás mellein, lapos hasán, gömbölyű fenekén természetesen feszült a ruha, mintha az nem is lenne rajta, mintha ráöntötték volna. Ő mégis kissé kellemetlenül érezte magát benne, teste nem szokott hozzá ezekhez a finom darabokhoz. Ő a farmert szerette inggel vagy pólóval.

Aztán egy férfi lépett hozzá. Megfogta a kezét, a szemébe nézett és ketten beléptek a terembe. Kézen fogva szótlanul végignéztek a képeket, majd hazamentek. Reggel Évát egy gőzölgő kávé várta az ágya mellett.

Égett szag keringett a konyhában. Éva hirtelen felugrott az asztaltól. A kenyér kissé megégett a pirítóban. Elromlottak a rugók, már rég nem jó a pirító. Vagy két hónapja tervezik, hogy vesznek egyet, de nincs idejük. Éva is, férje is sokáig dolgozik, és ha van egy kis szabadidejük, inkább együtt töltik kettesben, valami meghitt csöndes helyen, mintsem egy zsúfolt konyhai gépeket árusító boltban, sok ember társaságában.

Lekaparta az elszenesedő réteget, vaját és dzsemet tett rá, és a férje által már átlapozott reggeli lap átnézése közben megette. Majd elindult a hálószobába, hogy bevesse az ágat. Ez az ő reszortja. Kicsit még befeküdt férje helyére. Belenyomta fejét és mélyen beleszagolt a párnába, aztán gyorsan felöltözött, mert már késésben volt. Felvette kedvenc nadrágját, és egy pólót, amely annak a könyvesboltnak az emblémájával volt díszítve, ahol dolgozott. Kontyba tűzte fel derékig érő hosszú haját, és sálat kötött,

mert bár tavasz volt, de még kissé hűvös reggelekkel. Zöld kabátján egy hímtett tulipán díszelgett. Férjével együtt választották. Ez volt az egyik kedvenc ruhadarabja. A kulccsal gyorsan bezárta az ajtót, majd leszaladt a lépcsőn. Kilibbent a kapun. A nap megérintette az arcát, a szellő a haját. Kissé összébb húzta a kabátját a mellkasán, és mélyet szippantott a levegőből. Kellemes, nyugodt boldogság árasztotta el lelkét, miközben a kereszteződés felé haladt, hogy átmenjen a zebraán.

Aztán csak fékcsikorgást hallott, és ő rémülten oldalra nézett. Egy autó a testéhez közel állt meg. A sofőr csak ijedten nézte Évát, akin a hirtelen felismerés érzete látszott. Ekkor hirtelen visszapörögtek benne a reggel eseményei, mint egy visszafelé lejátszott film képei.

Gondolatban visszament a házba, levette kabátját, sálját, nadrágját, visszafeküdt az ágyba, visszakente a dzsemet, a vaját és visszanyomta a pirítóba a kenyeret. Elemelte mellkasától a kávécsészét, letette az asztalra, visszargasztotta a cetlit a csésze mellé. Visszament a fürdőszobába, visszafésülte a haját, kinyitotta a fürdőszobatüköröt, elemelte arcától a törölközőt, visszadobta a földre, visszahabzott szájából a fogkrém és egy tömör pasztaként a fogkefe sörtéin megkeményedett. Letette a mosdó szélére, megnyitotta a csapot, visszament a nappaliba és visszafeküdt a földre. Majd felállt és felvette a földről a telefonkagylót.

"Halló... ön Kovács Éva? A pesti kórházból telefonálok. Sajnálattal közöljük, de férje Kovács Gergely ma reggel 8:05-kor a mentőautóban meghalt. Elütötte egy autó."

HANS-GUIDO KLINKNER

Gyorsabban

(Schneller)

Gyorsabban és gyorsabban
peregnek az órák, napok,
az évek és hónapok,
át, az öregkor ferde felszínén.

Az emlékek elizzanak,
fénysebességgel ég a gyújtózsínor.

Széljáték

(Windspiel)

felhőfüggőnyt szaggat a viharos szél,
habtajtékot a fővenyre hajszolva,
tépdesve pálmák loboncát,
táncol át a mandulafenyők
ernyői között.

Kék ablakokon át a nap,
a morajló tengerbe lövi utolsó,
parázs nyilát,
mielőtt a fekete hegyekben lebukna.

Törökország

Fényelvek

(Lichtzungen)

Az ég
parázsló szeletje
a tengerbe szakad.

A tintakék tengerből
fekete földnyelvek nyaldossák
az utolsó fényt
és a templomok borostás oszlopaikat.

Fordította: Bayer Béla

Rihor Baradulin

1929-1981

A táj, mely dajkált...

Szülőföldünk e tág világnak
Az ifjúságból friss széllel bocsát.
Már csak az ösvény néz utánad:
Mellékút, kanyarogj tovább,
Mocsarat, sziklákat kerülve,
Szökelld a kis domb szerpentinjeit.
...Hajnalhozó ködcsend-sűrűbe
A horhos pengeként hasít.
Hasítson. Az emlékfónálnak,
Mely haza vezet, nem árt. Gallyakat,
Szárazakat vág - s jó, ha vághat,
Rakhat belőlük partszéli utat,
Hogy válni bár kegyetlen óra,
Időnk sora ne sötétüljön el.

Ősz jön így, asztagok rakója,
Majd a tél, és hóhalmokat emel.
Ha mély magány hirtelen érne,
Az ösvény sok hű kanyarulata
Mutat régi ház küszöbére,
Hol ember-utam kezdtem valaha.
Az aszfalt kis dudora szinte
Goreloje-mocsár zsembékja lesz,
És a kanyarból kitekintve,
A sövénybe font borsó észrevesz.
S a Szuhije Okunyi - villan
A tó, eredeti nevén!
Csupa kora hajnali fény,
Tündököl üdén és csitultan.
S - tanulta blokád gyökerektől! -
Sóhajt Usacsa,
Római jel.

A táj, mely dajkált kezdetektől,
Vándor, megint visszaölel.

Arszenyij Tarkovszkij

1930 - 1970

Korai csillag alatt...

1

A háborút túléltem én,
A sors kegye - már ma ki tudja.
Barátok sorjáznaq elem,
- Emlékezz - suttogják - az útra.

Emlékezz arra, volt anyánk,
S gyermekeink életre várva.
- Az a perc holtunk hozta ránk.
- Engem reggel küldtek halálba.

- Bár éltünk volna még, s a cél
Felé törtünk együtt s annyian,
Szerettünk forrón, mint acél,
S ha jobban, dalunk felszállt boldogan.

- Holtjaim, fáj nékem a lét,
Megyek - de sehonnan, sehova.
Ti ébren álmodtok száz mesét.
S álmotok mily fénylő, szép csoda.

2

Itt ház állott. Élt benne egy apó.
S egy fiú. A ház már nem látható.

Mázsás bomba. A föld ébenre vált,
Volt, nincs ház. Ti átkos, átkos csaták!

Szürke rongykupac. Rajta szamovár,
Szekrényke, ló, fölötté pára száll.

Laboda nő a régi fal helyén,
A háború árnyait látom én.

Másként hogy sírna-rína éjente a táj,
S hűlt kandallókba hogy hullna hamu, s
homály.

A verseket fordította:
Baráti Molnár Lóránt